

Főleg Felsőoktatási Hírek
AZ OKTATÓI HÁLÓZAT VÁLOGATÁSÁBAN – 2021. 07. 31. – 2021. 08. 06.

2021. 08. 06. Index

A kormányfő az ITM vezetőjének javaslatára [felmentette dr. Hunyady Lászlót](#), az MTA rendes tagját, a Semmelweis Egyetem intézetigazgató egyetemi tanárát a MAB-tagság alól.

2021. 08. 05. 24hu

[A Színházi Kritikusok Céhe Kurázi-díjjal tüntette ki az SZFE hallgatóit, oktatóit és dolgozóit, akik kiálltak egyetemük szabadságáért.](#) A céh tagjai ezúttal a vírusjárvány miatt ideiglenesen átalakított kategóriákban a 2019 óta eltelt 2 évad teljesítményeit díjazzák. Az átadás szeptember 12-én lesz a Bethlen Téri Színházban, és a szervezet Facebook-oldalán élőben közvetítik.

2021. 08. 04. Origo

„Minden tekintetben eléggé lepusztult állapotot örököltünk, amikor átvettük az intézményt, de nem sikerült megakadályozni a modellváltás sikerességét” – mondta egy sajtótájékoztatón az SZFE kancellárja. Szarka Gábor közölte: [a Színház- és Filmművészeti Egyetem minden elemében megújult](#), felújították az ingatlanokat, a képzés új helyszínekkel bővült, technikai fejlesztés indult, sikeres felvételi időszak zajlott. Kiemelte még, hogy a most felvett 130 új diákkal együtt immár összesen 463 hallgató tanul az intézményben, miközben huszonegy hallgató ment el, és százas nagyságrendben függesztették fel a képzést valamilyen okból, az ötven főállású tanárból mintegy [sic!] húsz mondott fel, de helyettük felvettek hozzávetőlegesen [sic!] harminc oktatót. A sajtótájékoztatón Vidnyánszky kuratóriumi elnök azt mondta: az SZFE-n évtizedes elmaradásokat pótló fejlesztések zajlanak; a tervezett új kampuszhoz számítanak a kormány támogatására.

2021. 08. 04. Növekedés

A három kategóriában idén érkezett összesen 46,6 milliárd forintnyi támogatási igényű 1338 érvényes pályázat közül [több mint 330 kutató és kutatócsoport nyert összesen 12 milliárd forint támogatást](#) az elkövetkező 3 vagy 4 évre a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal által meghirdetett alapkutatási pályázatokon. A pályázatok elbírálását a tavaly kísérleti jelleggel először alkalmazott tudományometriai rendszer is segítette, amely a publikációs adatbázisok – kiemelten a Magyar Tudományos Művek Tára – alapján ad objektív képet az egyes pályázók publikációs teljesítményéről, figyelembe véve az adott kutató életkorát és tudományterületét is.

2021. 08. 04. Válasz online

A Válasz online riportja bemutatja, mi állhat a mögött, hogy a fő vajdasági kisebbségi öngazgatási szerv, [a Magyar Nemzeti Tanács \(MNT\) elnöke levélben kifogásolta a Tanyaszínház Kazimír és Karolina-előadását](#), s közölte, a legjobb megoldásnak azt tartja, ha nem is tartják meg épp induló turnéjukat. Ezzel kapcsolatban a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke is kifejezte egyetértését. Stumpf András, a cikk szerzője a történéseket lényegében a Fidesz magyarországi kulturális térhódításával állítja párhuzamba, és kiemeli, a történésekből jól látszik, miként tekint egymásra és önmagára a helyi magyar közösség értelmisége, hogyan importálja a magyar határokon belül szokásosnak mondható – székértáborok, bizalmatlanságok és tiltólisták által meghatározott – gyakorlatot, amelynek kialakulásában Stumpf szerint mindig a hatalmon lévőknek van kiemelt felelőssége.

2021. 08. 04. A TASZ jelenti – 444

[Titkos megfigyelésnek vethetnek alá mások mellett könyvtárosokat és pedagógusokat is](#), miután egy januári törvénymódosítás a teljes közszférára kiterjesztette a korrupció megelőzését szolgáló megbízhatósági vizsgálat lehetőségét. A TASZ szerint ez túlzott, indokolatlan és jogilag nem igazolható beavatkozást jelent olyan emberek magánéletébe is, akik munkájuk során nem találkoznak ügyfelekkel, vagy nincs is olyan döntési jogkörük, amellyel valakit jogosulatlanul előnyben részesíthetnének, s emiatt a szervezet három, közszférában dolgozó ügyfele képviselőjében alkotmányjogi panaszt nyújtott be.

2021. 08. 04. Népszava

A norvég külügyminisztérium egyértelművé tette, hogy a Norvég Alap 77 milliárdos támogatása – a többéves huzavona után – Magyarország számára végleg elveszett. Ezzel sok szervezet kerülhet nehéz helyzetbe: [innen jutott volna forráshoz többek között a Tempus Köz-alapítvány is, amely nemcsak külföldi felsőoktatási ösztöndíjakat finanszíroz, hanem hátrányos helyzetű diákokat, roma tanulókat is támogat.](#)

2021. 08. 04. Mandiner

[A lap Palkovics miniszterrel készített – meglehetősen „alákérdezős” – interjút](#), melyben az interjúalany elődeinek többször odaszúrva, többek közt a következő győzelmi kijelentéseket tette:

- Az utóbbi 10 évben Magyarországon folyamatosan növekedett a kutatási-fejlesztési ráfordítás mind az állam, mind a vállaltok részéről.
- A kutatóintézetekben megvalósult a teljes függetlenség, és megduplázódott a költségvetésük is; „épp az az akadémiai szabadság valósult meg végre, ami előtte nem létezett az MTA alatt”; „még Lovász László szerint is jobb lett az új rendszer”, az egyetemekről pedig „sokan elkezdtek átmenni a kutatóintézetekbe, mert ott nemcsak a jövedelmi szintek, hanem a kutatási feltételek is végre jó irányban változtak meg”.
- Átláthatóbbá vált a tudományfinanszírozás és a pályázatok elbírálásának folyamata.
- Más lett a mérce, mint 2019 előtt, amikor egyes intézetekben a kutatók „kényelemből” nem hoztak létre szabadalmat és – az interjúkészítő szavával – nem is publikáltak.
- A felsőoktatási főösszegek „megduplázódtak 2014-hez képest, 2022-re pedig még nagyobb ugrás lesz”.
- Idén várhatóan az EU-átlagot meghaladó arányban költ a kormány az egyetemekre.
- A magyar egyetemek is folyamatosan fejlődnek, és pl. a külföldi hallgatók aránya terén már meg is haladtuk a kitűzött célt.
- „A világ legjobb egyeteme, az MIT” is jelen van Magyarországon, „a világ legjobb molekuláris biológiai nemzetközi kutatóintézete” és más neves kutatók, illetve intézetek működnek együtt magyar egyetemekkel.

A kancellári rendszer 2014-es bevezetéséről büszkén hangsúlyozta: míg 2014 előtt a kormányok csak „tévelyegtek”, addig „a kancellári rendszernek köszönhetően most már tudjuk, értjük”, hogyan működik egy egyetem. A felsőoktatásnak az ipar igényeihez való közelebb hozása mellett így érvelt: „Egy egyetem nemcsak azért van, hogy oktasson és kutasson, hanem azért is, hogy a környezetét valamilyen módon támogassa, szolgálja. A tudományos parkok rendszere pont erre épül, hogy az egyetemet kapcsoljuk hozzá a környező gazdaság ügyeihez, a cégek és az egyetemi világ találjon egymásra. [...] Csak akkor lehetünk sikeresek, ha összekapcsoljuk az akadémiai és ipari világot, köz- és magánszektort, kutatókat, mérnököket és közgazdászokat.” Másfelől úgy véli, „talán mégsem a diplomások arányán múlik az, hogy egy gazdaság mennyire sikeres”.

A CEU vs. Fudan vitáról: „Félreértés ne essék, a CEU nem tartozik a világ legjobb egyetemei közé, nem hasonlítható a Fudanhoz. [...] A CEU-nak nem voltak viszonyai a magyar

társadalommal és gazdasággal. [...] A CEU nem létező történet. [...] A Fudan viszont valós lehetőséget teremthetne ezeknek a [brit egyetemekre jelentkező] kiváló hallgatóknak arra, hogy itthon tanuljanak.” A terjedelmes interjú utolsó harmadában gazdasági kérdésekről, különböző iparágak fejlesztéséről esik szó.

2021. 08. 04. Népszava

A költségvetés nyár eleji módosítása után a „gazdaság újraindítása érdekében” 2764 milliárd forintot oszt el a kormány pluszkiadásként, ám korántsem csak az újraindítás céljaira. [Az egyetemeknek ebből 110 milliárd forint jut, ami a tízszerese az eredetileg tervezettnek. Összehasonlításképpen:](#) a mostani döntések értelmében honvédségi beszerzésekre 328, a Városligetre 53, a népligeti sportszarnokra 35, a Csepel-szigeti stadionra 30, a TEK-nek 12 milliárdos a pluszforrás jut. (A cikkből kiderül továbbá, hogy az elmúlt napokban kormányhatározat született a pénzügyminisztériumi épület felújítási költségeinek 70 milliárd fölé emeléséről, egy magyar űrhajós 20 milliárdos felkészítéséről és az egyházaknak nyújtandó újabb 10 milliárdról.)

2021. 08. 03. b1 (HVG-blog)

A poszt részleteket közöl L. Simon László pályázatából, amelyek szerint gyakorlatilag azt ígérte meg a pályamunkájában, [hogyan ideológiai transzmissziós szíj, politikai komisszár lesz a kiemelt intézmény élén.](#) Nemzeti szemlélet, keresztény Európa, kultúrharca, a kormány stratégiájának, emlékezet- és külpolitikájának kiszolgálása, identitásformálás és a hivatali dolgozók „tanítása” – ezek tükröződnek a 10 kiemelt idézetben – de L. Simon mégis tagadja, hogy ez a múzeumi tevékenység átpolitizálását jelentené.

2021. 08. 03. 24hu

[Az orosz kultuszminisztérium társadalmi bizottsága szeptemberben megvizsgálja, hogy a színházak repertoárpolitikája megfelel-e a Putyin elnök által nemrég elfogadott nemzeti fejlesztési és a nemzetbiztonsági stratégiának.](#) A bizottság vezetője szerint a kérdést az érintettek bevonásával társadalmi vitára kell bocsátani. A színházi repertoárokat bepanaszolók közt van Szvjatoszlav Ribasz író, aki szerint egyes darabok nincsenek összhangban a Putyin-féle nemzeti eszmével, sértik a hívők érzelmeit, az értelmezési szabadságot „a mindenütt jelen lévő Soros szellemében” valósítják meg, eltorzítják Tolsztoj karaktereit stb.

2021. 08. 02. Magyar Narancs

A lap információi szerint nemcsak a néhai Kertészeti Egyetem Budai kampuszát, hanem [a több évszázada működő Georgikon utódját is bezárja Keszthelyen a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem,](#) pedig az Európa legrégebbi rendszeres mezőgazdasági felsőfokú képzést nyújtó intézménye.

2021. 08. 02. Magyar Narancs

[L. Simon László személyében politikai kinevezett kerül a Magyar Nemzeti Múzeum főigazgatói székébe](#) – értékeli a döntést a Narancs, miután az egykori államtitkár egy súlyos bukás után 2021-re a múzeumügybe kapaszkodva tért vissza a politikába. A terjedelmes cikk áttekinti L. Simon politikai és vállalkozói pályáját, felidézve a főigazgatói posztra benyújtott pályázatának elemeit is, amelynek kapcsán az újdonsült múzeumi vezető Facebook-oldalán kiemeli: Orbán Viktor miniszterelnök is végigolvasta a pályázatát, „megismerve és támogatva a terveimet”.

2021. 08. 02. Magyar Nemzet és a reakció: Mércse

Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke többek között azt állította a vele készült interjúban, hogy az iskoláknak „drónokat, 3D-nyomtatókat és humanoid robotokat” szereznek be; hogy „az elmúlt évtizedekben soha nem látott mértékű iskolafelújítási program” zajlott az országban, és hogy [„az ellenzéki sajtóban előszeretettel emlegetett tanárhiány” nem fedí a valóságot, mert pl. „egyszerűen nem kell minden iskolába külön kémiantanár”](#). Szerinte vannak helyek, ahol az alacsony évfolyamlétszám miatt csak „négy-öt iskola tudja párhuzamosan megadni egyetlen kémiantanárnak a teljes álláshoz szükséges óraszámot”, azaz nem kell mindegyik iskola saját állományában kémiantanárnak lennie. A tanárképzés követelményeinek átalakításáról azt mondta, bíz benne, hogy „a pedagógusképzés érdekesebb, vonzóbb lesz, a fiatalok pedig élményalapú, gyakorlatiasabb tudást kapnak, ami meghozza a felvételizők kedvét ahhoz, hogy a tanári pályát válasszák”. Nagy Erzsébet, a PDSZ országos választmányi tagja erre így reagált: „Mi az, hogy 3D-nyomtató, meg mi az, hogy humanoid robot, amikor 2D-nyomtató sincsen sok intézményben.” Nagy szerint a kémiát nem lehet egyszerre több iskolában normálisan tanítani: „Viszi a fején az Erlenmeyer lombikokat, vagy hogyan lesz ez?” Totyik Tamás PSZ-alelnök hozzátette: az „utazó pedagógusokat” nem lehet osztályfőnöki, munkaközösségi, napközis feladatokkal sem megbízni, és ennek az útiköltség-vonzata is megoldatlan. [Nagy szerint a diplomához jutás megkönnyítése még tovább rontja a pedagógusok megbecsülését, Totyik pedig úgy véli, a kormány nem akarja a pedagógusfizetéseket emelni, de hogy így „nem a 21. század fejlődésére állítja az országot, az biztos.”](#)

2021. 08. 01. HVG

Más médiumok mellett [a HVG is ismerteti az ITM közleményét](#), miszerint augusztus 1-jétől tíz újabb egyetem működik alapítványi fenntartásban, s ezzel már 21 intézmény működik az új modellben, amelyeken 2021 szeptemberétől több mint 180 ezer hallgató, az egyetemisták csaknem 70 százaléka tanul. Ezen túl megalapítják a kiemelten szőlészettel-borászattal foglalkozó első hazai felsőoktatási intézményt, a Tokaj-Hegyalja Egyetemet, és az Egri Főegyházmege fenntartásába kerül az Eszterházy Károly Egyetem.

2021. 08.01. Eduline

A cikk infografikával szemlélteti, hogyan váltunk „hat állami felsőoktatási intézmény országává”, és hangsúlyozza, hogy [az augusztus 1-jével felálló új rendszerben gyakorlatilag csak Budapesten marad állami egyetem](#). (Igaz, az ELTE és az NKE vidéki karokat is működtet – Szombathely, Baja –, és ősztől a BME is indít vidéki képzéseket – Zalaegerszeg, Hatvan). A cikk cáfolja továbbá az ITM sikerpropaganda-állításait: a jelentkezők száma csak a rekordalacsony 2020-as adathoz képest nőtt, az pedig, hogy a felvételizők 65,5%-a „modellváltó egyetemet választott”, az esetek nagy részében annak köszönhető, hogy nem is volt más választása: aki orvos, fogorvos, gyógyszerész, agrármérnök, borász, színész stb. szeretne lenni, az ezentúl csak alapítványi egyetemre jelentkezhet.

2021. 07. 31. Szabad Európa

[„A tanulással töltött évek... minden erőfeszítésünk semmivé vált” – mondta egy 17 éves afgán diáklány, miután a tálibok elfoglalták a lakóhelyét, Akcsát, és két hétre rá be is zárták az iskoláját](#). Úgy tudja, Akcsában a lányok többé nem járhatnak iskolába. Más tálib ellenőrzés alá került területeken csak a negyedik osztályig engedik a lányoknak a tanulást. A tálibok által bevezetett korlátozások közé tartozik egyes helyeken még pl. a zenehallgatás, tévézés tilalma, nőknek a lakás elhagyása kísérő nélkül, a férfiaknak a szakáll levágása stb.

2021. 07. 31. MÉRCE

12 pontos reformjavaslata mellett indít (utcai és online) aláírásgyűjtést az ADOM Diákmozgalom (korábban: Független Diákszemélyiség). [Számos diák bevonásával és szakmai egyeztetések révén megfogalmazott javaslataik között szerepel pl. a pedagógusbérek emelése, a szabad tankönyvválasztás, az önálló oktatási minisztérium létrehozása, az iskolai autonómia, a 18 éves korig tartó tankötelezettség visszaállítása.](#) Egyúttal vitára kérik fel az ellenzéki miniszterelnök-jelölteket; egyelőre nem tudni, közülük kik és mikorra vállalták a megmérettetést.

2021. 07. 31. MÉRCE

Totyik Tamás, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke beszédes statisztikai adatokra hivatkozva kongatja meg ismét a vészharangot a pedagógus-utánpótlás fölött. Négy sürgősen megteendő lépést javasol a kormánynak, hogy „ne úgy kerüljön be a pedagógia történetébe, mint amelyik padlóra küldte a közoktatást”. Ezek mindegyikéhez több ráfordításra van szükség, minden egyéb alternatíva (iskola-összevonások, óraszámemelés, diploma nélküli tantervek alkalmazása stb.) csak újabb konfliktusokhoz, elvándorlási folyamatokhoz, minőségromláshoz vagy katasztrófához vezetne. [„Ha a közoktatást a jövő szolgálatába akarjuk állítani, abba pénzt kell beletenni és nem kivenni. \[...\] Vívhatunk szavakban bármilyen szabadságharcot a külföld ellen, egy alacsony oktatási színvonalban részesülő társadalommal, lebutított néppel csak bukásra leszünk ítélve, nem pedig győzelemre”](#) – zárul a véleménycikk.